TIGR A HYENA,

čili

Napoleon III. a Eugenie.

Historický román z posl. dob.

(Pokračování 62.)

O přípravách jenerála Canroberta zmínili jsme se již dříve. Jeho hlavní zřetel byl obrácen na to, aby udržel spojení s anglickým vojskem a aby zachoval nejhlubší ticho až do onoho okamžiku, až Rusově na něho útokem udeří.

Brzo oznamovaly přední stráže, které byly až k postranním průsmykům rozestavené, že na hořejší planině velmi čilý ruch u nepřítele pozorovati jest, a že za tímto vrchem temné víření bubnů se slyší.

Docela ve vší tichosti vstoupilo spojené vojsko za svými stány do zbraně. Canrobert jel se svým náčelnictvem k Angličanům, aby také zde stejné přípravy se staly. Přední stráže Angličanů oznamovali, že několik ruských ohledacích sborů beze vší překážky dále postoupilo, a ti že se přesvědčili, že ve francouzském a v anglickém ležení hluboké ticho panuje. To byla pro Canroberta velmi dobrá zpráva, neboť muselo míti náhlé se vyřícení spojeného vojska na Rusy tím výdatnějšího účinku.

Na této straně před průsmyky leželo městečko Inkerman. Rozumí se samo sebou, že drželo obyvatelstvo s Rusy, a spojencům bylo oznámeno, že se tam zdržuje několik vojenských osob. Ale vojsko Olympiovo obešlo toto malé město tak daleko, že nemohl odsud nikdo jeho pohyby pozorovati.

Ještě byla tma, an bylo najednou slyšeti na levém křídle francouzského vojska střelbu z pušek. Zde byli Rusové mnohé postoupili, chtíce takto nepříteli zpáteční pochod k moři zameziti, a opírajíce se sami o Sebastopol. Zde byli ale mimo vše nadání tak rázně uvítáni, že již tento začátek, zvláště když také děla hned na to hřímati počala, skoro úplnou jistotou podati mohl, v čí prospěch tato velká bitva se rozhodne.

Za krátký čas se již bojovalo po celé čáře, kterouž měli Francouzové zaujatou.

Canrobert věděl, že tento útok jen k tomu směřuje, aby jej Rusové až k pohoří vylákali, a proto nenechal své vojsko dále postupovati, nýbrž spokojil se jen tím, že útok Rusů odrážel a silnou střelbu z děl na ně udržoval. Rusové počali couvati, poněvadž jim byli Angličané v bok padli, čímž se v jejich řadách strašná porážka spůsobila.

Jenerál Menčikov, jenž u přítomnosti obou velkoknížat útok řídil, byl nemálo překvapen, že spojená vojska Angličanů a Francouzů dále nepostupují, a jeho rozpaky byly tím větší, an viděl, že jeho posunuté vojsko nejen strašných ztrát utrpělo, nýbrž že mu již také hrozí nebezpečí, že bude od nepřítele obklíčeno.

Nyní vrhl prostředním průsmykem na Angličany a na Francouze nové síly vojska, očekávaje od tohoto útoku velkých výsledků.

Již se počalo rozednívati, když postupující prostředním průsmykem Rusové mimo nadání od nepřítele se všech stran napadeni a porubáni byli, neměvše o tom ani tušení, že tak na blízku nepřítel býti mohl. Snadno lze pochopiti jaký zničující dojem toto netušené uvítání na ruské vojsko učinilo.

Větší část ruských pluků byla již do údolí vyrazila, ale najednou byla se všech stran vražednou střelbou uvítána, a na zpáteční pochod nebylo ani pomyšlení. Oněch několik pluků, které byly ještě na druhé straně za horami zůstalo, netroufaly si již do nízkého průsmyku vlézti, neboť zuřila před nimi i za nimi strašná seč.

Ruští jenerálové hleděli až posud své čety k odporu povzbuditi, ale pluky Olympiovy hnali je s takovou prudkostí dále a dále ku předu, zamezivše jim zpáteční cestu k průsmyku, že přišli nyní do nejhustší střelby z děl, která v jejich řadách strašnou spoustu spůsobila.

Olympio přejížděl brzo až k samým skalám a brzo zase k dělostřelectvu, které zabraňovalo, že toto oddělení ruského vojska s vojskem, jež bylo v bitvě proti Canrobertovi, spojiti se nemohlo, a markýz byl vyslán k vůdcům nepřítele, aby jim nabídl, by toto oddělení ruského vojska se vzdalo.

Menčikov pozoroval nahoře na vrchu tento mimo vše nadání nepříznivý obrat, i viděl že jest bitva na dobro ztracena, pakli nepošle již na všech stranách couvajícím plukům nové posily. To si ovšem nemohl vysvětliti, čím se to stalo, že toto podniknutí tak nepříznivý obrat pro Rusy vzalo.

Velkoknížata však již projevovali svou nespokojenost, a kdyby byl bez odkladu nejednal, bylo vše ztraceno.

Zatím se bylo úplně rozednilo, a nyní teprv viděl Menčikov úplný obraz krvavé bitvy, jež dole zuřila. Každé místo na bojišti mohl docela dobře skrze dalekohled pozorovati: i viděl, že musí jeho vojsko všude podlehnouti, pročež rozkázal, by pěchota, která ještě co náloha dole stála, kn předu se hnula a veškeré dělostřelectvo, které bylo na tomto pohoří rozestavené, k prostřednímu průsmyku se srazilo a tam do francouzského vojska páliti počalo, které bylo pod velitelem Aguadem ruské oddělení průsmykem vyrazivší, již úplně obkličilo.

Menčikov ale již sám nevěděl co dělá, i nepomyslil si, že střelba z jeho děl přítele i nepřítele zasáhnouti musí. A tato střelba byla strašná, že až země dunělа a skály se třásly. Ruské koule lítaly rovněž tak do francouzských řad, jako do Rusů, kteříž byli u prostřed sevřeni, a kteříž nyní, vidouce na všech stranách záhubu, poslední zbytek klidné a chladné rozvahy ztratili. Jsouce na mysli úplně poraženi a padajíce všude jako mouchy, dali se jako nevolné stádo vojskem Dona Olympia ku předu hnáti, a když pak dorazili tak daleko, že tam již děla nezasahovala, složili před nepřítelem zbraň.

Oba velkoknížata, kteří byli právě na toto oddělení bitvy svou hlavní pozornost obrátili, považujíce je za rozhodující, byli nad tímto postupem náramně rozzlobení, a kníže Menčikov již viděl, že jest ztracen, pakli porážka Rusů ještě dále takovýto průběh míti bude. Pak byl na vždy zbaven svého postavení, císařské přízně a svých důstojností. Uchvácen zoufalstvím, postavil se záložnímu vojsku v čelo a spěchaje stísněnému vojsku na pomoc, vrhl se na postupující spojence.

Střelba z děl, na vrších rozestavených, byla již nyní velice obmezena, za to ale se ozývala děla Francouzů a Angličanů čím dále tím hlasitěji.

Nyní bylo bojováno po celé řadě, která byla as míli dlouhá. Levé křídlo Rusů bylo u Inkermanu Olympiovými pluky již zajato. Angličané bojovali proti středu a Francouzové proti pravému křídlu. Byla to bitva vražedná, zvláště okolo Inkermanu, kteráž se ještě více rozšířila, když se byl také Menčikov se záložním vojskem na nepřítele vrhl.

Nějakou chvíli byla bitva na vahách, děla metala s jedné i s druhé strany smrt a záhubu.

Juan, jenž zastával u Canroberta službu pobočníka, přinesl mu od pravého křídla radostnou zprávu, že byli jenerál Aguado a markýz de Montholon svůj úmysl šťastně a úplně provedli a nepřítele, jenž byl prostředním průsmykem ven vyrazil, z části porazili a z části zajali.

Již kojil se Menčikov nadějí, že jeho smělé se zůčastnění bitvy šťastně proň dopadne, neboť byly v skutku jeho nové pluky couvající křídlo Rusů zastavily a již také počínali oba velkoknížata, rovněž jako jenerálové okolo nich shromáždění, nové posily a zmužilosti nabývati, ale tu právě přirazil Canrobert se svým náčelnictvem k vojsku, které bylo bojem, skoro již osm hodin trvajícím, velmi utrmáceno, a povzbudil je k novému útoku. Stejnou dobou vrhl se jenerál Pelissier se svým oddělením vojska na nové pluky Rusů, a za ním následovali jenerálové MacMahon, Frossard a Bosquet se svými četami.

Zdálo se, že tento prudký útok celou bitvu rozhodne. Po strašném krveprolití počalo levé křídlo Rusů opětně couvati.

Jediný střed se posud držel, kde byl velitelem sám Menčikov, jsa svým vojákům vzorem hrdinské mysli a odvážlivosti.

Jenerál Canrobert byl poručíkem Oktaviem na toto nebezpečné místo upozorněn, a přesvědčiv se sám, jak věc stojí, vytrhl kord z pochvy a zvolal:

"Ku předu, pánové!" zvolal ku svým náčelníkům a ukázav blýštícím se kordem na místo, kde se Rusové ještě drželi, vrazil v čele svého malého houfce v nejhustší chumáč.

Když vojsko svého vrchního velitele vedle sebe spatřilo, zazvnělo tisícerohlasý jásot, provázený střelbou z děl.

Rusové obrátili nyní svá děla v tato místa, kde se jim posud nejlépe vedlo, a jejich střelba spůsobila v řadách Francouzů strašnou spoustu. Canrobertova družina byla v okamžení dílem koulemi smetena a dílem od něho odražena,—jen Oktavio držel posud svého koně vedle samého koně jenerála Canroberta, jenž žádného nebezpečí se nehrozе, na nepřítele dorážel.

Tu obrátil Menčikov svou jízdu proti Francouzům, ale byla to odvážlivá hra, neboť stáli pluky, na něž tato jízda se hnala, posud dosti pevně, i uvítali ji hustou střelbou z pušek. Ale vzdor tomu dorazili jednotlivé praporce ruské jízdy až k samým řadám Francouzů,—Olympio se viděl od Canroberta odtržena, ruská jízda byla mezi ně vrazila, Canrobert byl poznán a v okamžení za vítězného jásotu ruskými jezdci obklíčen.

Francouzové viděli, že jest jejich vůdce ztracen, i počali před zuřivým útokem Menčikova ustupovati.

Tu teprv viděl, Oktavio, v jakém nebezpečí Canrobert se nalezá. Vykřikl hlasitě a vrhl se na Rusy, kteří měli Canroberta obklíčeného. Několik pobočníků se pustilo za ním a již byl několik ruských jezdců porubal, an mu byl nenadále kord z ruky vyražen. Vytrhl svůj revolver a zastřelil několik jezdců, kteří se naň vrhli, an zatím Canrobertovi pobočníkové ze zadu jej kryli, dle jeho příkladu udatně bojujíce. Jeden z nich podal Oktaviovi, který byl tento všecky rány z revolveru vypálil, jiný kord, a nyní teprv se vrhl Oktavio jako lev na ruské jezdce zuřivě se bránící, i podařilo se mu, nejvyššího vůdce vysekati. Netrvalo to ani půl hodiny a tento byl již zase Rusům vyrván. Tím se ale Oktavio ještě nespokojil. Také Juan přirazil nyní k němu, a francouzské vojsko, vidouc jeho udatnost, nabylo nové srdnatosti, i vrhlo se znovu na nepřátelské sbory.

Nyní udeřil Olympio s několika pluky se strany na střed Rusů, a tím se bitva rozhodla. Rusové počali ustupovati, a Francouzi na ně tím úsilnějí doráželi, a k večeru, když počalo slunce zapadati, byla již celá armáda Menčikova, kteréhož odnesli z bojiště raněného, na útěku.

Rusové utrpěli tak strašných ztrát, že měli třetinu veškerého vojska dílem mrtvých a dílem zajatých, a jsouc nyní francouzskou i anglickou jízdou pronásledováni, ustoupili až za pohoří, hledajíce ochranu pod hradbami Sebastopole. U samého pohoří setkal se Olympio s Oktaviem, jenž byl celý upocen a krví postříkán, a jehož hrdinství bylo značně k vítězství přispělo. Také Juanovi, tiskl vřele ruku, neboť se byl i tento jinoch co rek vyznamenal.

Tu k nim přirazil Canrobert s markýzem a se svým náčelnictvem, potřásl jenerálu Aguadovi rukou a vyslovil mu své blahopřání, že se mu v té kruté seči nic nestalo. Pak skočil s koně a přistoupiv k Oktaviovi, jenž byl rovněž ze sedla se vyšinul, sňal si s prsou řád čestné legie a zavěsil tento Oktaviovi na kabát.

"Nebraňte mi v tom mladý reku," mluvil dojatým hlasem. "Že jsem posud živ, za to mám jen vám co děkovati, a vy jste to byl, nikoli já, jenž tuto bitvu vyhrál."

Také Juan byl od Canroberta vyznamenán a za důstojníka povýšen. Ještě této noci byla zaslána zpráva do Francie, v které hlavní zásluha o vítězství Oktaviovi, jenž byl nyní jenerálem jmenován, a jeho přátelům se připisovala.

Versailles.

Dříve, než budeme popisovati o dobytí Sebastopolu, jehožto pádem Krimská válka se ukončila, a než budeme popisovati vražedný čin Endemův a jeho tovaryšů, musíme se ohlédnouti do Paříže a podívati se, co se zatím s Dolores dělo.

O tajných oukladech, které se na ni strojiti počaly, stala se již dříve zmínka.

Stranu bezpečnosti své milenky byl Olympio docela bez starosti, zanechav u ní svého věrného a opatrného sluhu Valentina, o němž byl přesvědčen, že by raději sám na smrt se vydal, než aby nechal Dolores třebas jen na hodinu bez ochrany, a mimo to podal Valentino svému pánovi již tolik důkazů o své chytrosti a obezřelosti, že mohl tento ve všem naň spoléhati.

Kdyby byl Olympio té důvěry k němu neměl, byl by bezpochyby ono čestné nabídnutí se strany španělské královny, jehož vlastní příčinu ovšem neznal, nikdy nepřijal a byl by se již nyní se svou milenkou oddati dal.

Do Paříže docházely jen řídké a velmi sporé zprávy z bojiště. O pravidelném dopisování nemohlo býti ani řeči, a veškeré spojení mezi Francií a francouzským vojskem na bojišti bylo přerušeno.

Vláda ovšem dostávala všecky potřebné zprávy a proto také obdržela za krátký čas zprávu o dobytém vítězství, která byla všude s velkým jásotem přijata. Již se kojili blahou nadějí, že proslavené francouzské vojsko brzo do vlasti se navrátí, pokořivši hrdou Rusii. Ale tak lehce a rychle to přece nešlo, ačkoli francouzskou vládu stále zprávy docházely, že spojené vojsko postupuje.

Dolores neměla od Olympia posud žádné zprávy, a Valentino musel na to všecku svou výmluvnost vynaložiti, aby její zármutek aspoň poněkud rozptýlil.

"Já vím, kdyby náš šlechetný pán věděl, jak velice se rmoutíte, že by tam všecko opustil a že by pospíšil k vám," těšíval ji často. "Ale mějte důvěru v Boha a buďte jista, že náš pán brzo co proslavený rek se vrátí a že vás pak již nic od sebe neodloučí."

"A věřte mi, Valentino, že to bude pro mne nejšťastnější okamžik, kterého se již ani dočkati nemohu."

"A nač byste se tak rmoutila a trápila? To vám jen škodí a je to již na vás pozorovati. Co by pak řekl náš šlechetný pán, až by přišel? Jen buďte veselé mysli a hleďte se povyraziti. Chcete, abych dal zapřáhnouti?"

"Ne, Valentino, mne je nejmilejším, když mohu býti zde v těchto pokojích, kde mne všecko na Olympia upomíná. A také na vás pozoruji, že jste mnohem veselejší, když jste u mne, než když jste sám. Zvláště včera jsem to na vás pozorovala, když jsem vás překvapila—"

"Ale to mi nerušte bráti za zlé, Seňora. Já bych byl také raději dobrou zprávu. Ostatně budu tak smělý a sdělím vám na cestě do Versaillu své jméno."

"Ale to všecko se mi zdá býti tak tajemné, že ani nevím, jak se mám při tom zachovati," pravila Dolores rozpačitě.

"Nestrachujte se ničeho, milostivá Seňora. Váš služebník půjde s vámi, a já vám za to ručím, že toho nebudete litovati."

"Zýtra večer?"—

"Ano,—a já budu tak smělý, že se svou příležitostí k večeru pro vás přijedu. Ve Versaillu bude nás očekávati u nádraží kočár, který nás doveze do zámku."

"Ale vaše úslužnost mne překvapuje."

"To se vám všecko vyjasní, až tu zprávu o jenerálu Aguadovi uslyšíte."

"Tedy dobře, já vám věřím. Váš slib na mne účinkuje kouzelnou mocí,—vy jste pravil, že mohu vzíti svého služebníka s sebou?"

"Ovšem, milostivá Seňora. Vůbec se má všecko jen dle vašeho přání státi, poněvadž se to setkání jen vaší osoby týče."

"Vy napínáte mou zvědavost. Tedy dobře, já svoluju."

"Zýtra odpoledne okolo čtvrté hodiny budu tak smělý a přijdu zase sem," doložil neznámý pán, zdvihaje se. "Mne to v skutku těší, že jsem nemusel odejít s nepořízenou."

Dolores opětovala zdvořilou poklonu, kterouž se cizí pán poroučel, jsouc nemálo rozčilena.

"Co to asi všecko znamená?" mumlala sama pro sebe, jsouc nyní samotna. "Co to tam asi uslyším? Ale není žádné příčiny abych měla toho člověka v nějakém podezření, neboť jsem mu to viděla na obličeji, že to musí být nějaká radostná zpráva.—Poslouchejte, Valentino, mluvila pak dále, an byl starý sluha do dveří vstoupil,—"zýtra dostaneme ve Versaillu, zprávu o našem pánovi."

"Ve Versaillu, oho, to bude bezpochyby nějaké vládní depeše se týkati," prohodil Valentino s vážnou tváří. "Jen kdybych věděl, co to bylo za pána: mně se zdál býti jaksi známý, já ho musel již někde viděti, ale nemohu se upamatovati na jméno. Jako se mi to již často podařilo, pokusil jsem se také dále u jeho sloučího a kočího, abych se od nich něco dověděl, ale ti se stavěli, jako by byli sami jeho jméno neznali."

"Vy půjdete se mnou Valentino,—to jest již ujednáno."

"Pak se nemusíme při tom ničeho strachovati, Seňora. "Ano, to bude již tak, jak povídám: nejspíš sem došla nějaká tajná vládní depeše a oni vám chtí z toho něco důvěrně sděliti.

"Já se již nemohu ani dočkati, to abych věděla."

(Pokračování.)

Hrdinové.

(Historický obrázek od Mauries Jokaie.)

Vše bylo ztraceno; sláva dřívějších bojů, naděje synů vlasti, květ vojska, všechno, všechno bylo ztraceno v bitvě dragašanské, jež sílu Multánska zlomila a je opět Turecku podrobila.

Třiatřicet mladých bojovníků, kteří byli s křížem na prsou za víru a vlast bojovati vyšli, přosekali se řadami janičárů a prchli do hor.

Všichni byli tak udatni a tak mladí; z hrdin heterie*) nečítal nikdo více dvaceti roků, Jordaki, nejudatnější vůdce, sotva sedmnáct.

Když byla bitva již ztracena, vytrhl Jordaki vlající prapor, uvázal jej kolem pleci svých, zastrčil nůž do pasu, vsal jiný do ruky a zvolal na přátely: „Za mnou!" vrhl se v nejhustší řady janičárů.

Ohlednuv se spatřil, že pouze třicet a dva ho následují, ostatní padli.

Ale těch dvaatřicet hrdin zachránilo svého vůdce, ba co více, měli i zajatce, Tyndarina beje, nejmladšího zetě sultánova. Kůň byl pod ním zabit a on zajat, prchající pak nevzdali se drahé té kořisti ani v největším nebezpečí, ale vedli s sebou do hor, jejichž, toliko jim známé skrýše na krátký čas jim měly poskytnouti úkrytu.

Vítězní spahiové stíhali je až do pozdního večera. Jen tu a tam za skalami, kteréž jim ochrany skýtaly, mohla malá četa několik okamžiků si odpočinouti, ale již přišli chvile nutila je opět k útěku před blížícími se nepřáteli. Spahiové pronásledovali prchající s vynaložením všech sil, věděliť, že odvádějí Tyndarina beje.

Slunce zapadlo, ale zrádný měsíc nepřál stíhaným tak žádoucí temnosti noci. Sotva že naši úkryt nějaký, již zde byli i janičáři a hnali je jako plaché srny před sebou.

Mezi oběma temeny hory dragašanské čněly do noci věže jakés šedé budovy. Na špici nejvyšší věže leskl se kříž a poslední dvě okna stavení dosud milým kmitom lampy byla osvětlena.

Byl to klášter, osamělý příbytek sester milosrdných. Dostihnou-li prchající jeho brány, budou si moci odpočinouti po svízelích přestálého boje. Neuzavrou nábožné panny bránu před posledními bojovníky heterie, ale, bude-li potřebí, dovedou s nimi smrt za vlast podstoupiti.

S věže kláštera zněl melancholický hlas umíráčku.

„Někdo v klášteře zemřel," pravil jeden z bojovníků.

„Za nedlouho bude tam více mrtvých," dodal zádumčivě jiný. Zvonek umlkl, právě když Jordaki pěstí na bránu kláštera zabušil.

„Kdo to?"

„Jordaki a zbytky svatého tému."

Brána se otevřela. Vstupující byli důstojnou matronou, abatyší kláštera, uvítáni.

„Přišel's právě vhod, buď mi vítán," pravila Jordakimu.

„V nepříležitější chvíli jsem přijíti nemohl, a nevítanějším nemohl jsem nikdy býti, než právě nyní," odvětil oslovený trpce.

Poslední druh v kročil právě do otevřené brány kláštera. Abatyše počítala je.

„Jen dvaatřicet. Kde jsou ostatní?"

„Ve vlasti své," odtušil Jordaki, ukazuje k nebi.

Abatyše šla před bojovníky po schodech nahoru. U velkých dvéří refektáře stanula a pravila opět Jordakimu:

„Buď mi vítán; přišel's právě vhod. Dívka, kterouž včera jsi sem přivedl, zesnula dnes tiše na věky."

Jordaki poznamenal se zbožně křížem a otevřel tiše dvéře. U prostřed komnaty ležela mrtvá, krásný, bledý zjev z jiného světa, duše, oku viditelná, již celovati se domýšlíme, když rty svým schránky její se dotkneme, až srdce naše ví, že daleko, daleko na jiné hvězdě, v jiném světě dlí.

Jordaki přistoupil ku krásné bledé mrtvole. Byla ještě dítě, sotva šestnácte jar čítající. V němé bolesti poklekl podle mrtvoly a obejmul ji třesoucíma se rukama. Byla to jeho sestra Irména.

Mládenec, jenž nemůže, zraků svých od bledých rtů mrtvé odvrátiti, jest Mariotič Nasta, její ženich.

Nehybně spočívá jeho oko na ní, jakoby chtěl ztrnulost pohledem svým od toho krásného těla odvrátit. Či myslel snad, že člověk, bledi-li dlouho do bledého obličeje mrtvé milenky, také umříti musí?

Dvě svíce hořely u hlavy mrtvé, záře třetí, bledého měsíce, padala do vnitř vysokým oknem. Čtyry jeptišky pěly žalmy.

Výstřel přerušil zpěv a kusy skla padaly s cinkotem k zemi. Janičáři, nepřátelé, jsou před branou!

Jordaki čekal nadarmo na píseň smuteční.

Když byli všichni jinochové zbraň odevzdali, kázal je Girlet aga svázati a okovy spoutati.

Když odvolávali se na list ochranný, zasmál se Turek: „Vždyť není pravý, místo na kozí kůži jest psán na kůži psí, pečeť jeho není z vosku ale z těsta. Všichni budete na náměstí Hebdomon popraveni."

Abatyše obrátila se k agovi prosíc, aby jim dovolil poslední píseň před obrazem matky boží zazpívati. Jest to píseň krásná, dojemná, poslední píseň v životě.

Girlet aga, jenž odedávna přál si slyšeti úmrtní píseň křesťanskou, svolil.

Jordaki seděl v tiché hrobce s nataženou pistolí v ruce. Hlavu opřel o rakev, v níž odpočívala jeho sestra.

Tu zaslechl tichou, smutnou píseň .... čekal na ni. Jak dojemně, jak smutně zní ten zpěv .... teď dozněl i poslední akord .... Výbuch, a klášter, křesťan i Turek vyletěli do povětří!

* * *

Uplynuly dva dlouhé týdny. V nemocnici v Stambulu otevřel těžce poraněný oči, tělo jeho bylo rozbito, obličej pokryt spálenými.

„Tys spal dlouho," pravil k němu tureckým jazykem strážce jeho.

„Kde jsem?" ptal se nemocný a oko jeho pohlíželo s udivením kolem po komnatě.

„Na zemi, ale málem bys se byl probudil v ráji. Jsi v nemocnici v Stambulu."

„Odkud jsem byl k vám dopraven."

„Ze sklepení nějakého kláštera, v jehož sestinách s mnohými jinými pohřben jsi byl. Šaty tvé byly na štěstí spáleny, tak že se nevědělo, jsi-li Turek nebo křesťan. Jsi-li křesťan, milé, jestli ti milý život tvůj."

Nemocný mlčel, byl to Jordaki.

V nemocnici měli jej za Turka a zacházeli s ním velmi dobře.

Po několika týdnech mohl lůžko opustiti; byl mrzákem. Byl propuštěn a na cestu dána mu rada, aby se živil žebrotou.

Bloudil dlouho velikým městem tureckým, opíraje se o berli. O almužnu neprosil nikoho, soucitní lidé podali mu sem tam nějakou maličkost. Nepozoroval to, nedůkoval, přemýšlel pouze o tom, je-li on již Jordaki, jenž byl kdysi vůdcem hrdin.

Když jednou v sálném snídaní přišel na náměstí Hebdoman, spatřil před sebou veliký nástup lidí, tlačících se zvědavě k bráně paláce. Za zvuku rohů vyvolával hlasatel:

„Moslemové, pravověrní lidé! Z milosti sultánovy jest před branou paláce vystavena hlava pověstného bujiče Jordakiho, jenž dnes k rozkazu divanu popraven byl. Pojďte a podívejte se na ni! Allah buď vlem pravověrným milostiv!"—

Jordaki trna, poslouchal hlasatele; návrať pokoušela se o něho. Jordakiho hlava před palácem Hebdoman — Jordaki pochován — Jordaki vzkříšen a popraven: kdož by tu nesnil!

Namáhavě prodral se nástupem lidstva až ku bráně. Již se smutnilo, když před ni stanul.

Před branou, na lešení červeným suknem pokrytém, ležela široká stříbrná mísa a na té hlava mládencova se napadlými očima a polootevřenými ústy.

Jordaki poznal hlavu tu — byla to hlava přítele jeho Mariotiče.

Opět zazněl sípavý hlas hlasatelův:

„Zde vystavena hlava pověstného bujiče Jordakiho, jenž dnes na rozkaz divanu popraven byl. Allah budiž vlem pravověrným milostiv!"

Jordaki slyšel to a zalkal!

Z maďarského přel. Fr. P.

Pozval si přítele.

Když se dal mistr Ctiborek z Místku jednou do toho, tedy to už stálo za to. A měl také pravdu; pokaždé, když si udělal bene, milovaná jeho polovice spustila nebeskané kázání, za kterým pak sypalo se bití. Což tedy divu, že Ctiborek, když se dostal mezi kamarády z mokré čtvrti, na Navrátilu nerad vzpomínal. Myslel si: „Spraví to jedna výprask, ať již přijdu ženě domů dnes nebo až zítra!"

Ve Frýdku byla pouť. Ctiborek co pobožný křesťan tam ovšem též nemohl schází. Mimo to měl naději na dobrý odbyt svých marcipánů. Nezklamal se, vyprodal všechno. Poněvadž pak nebyl zvyklý peníze přinášet domů ženě — tomu zaslepenému draku, jak říkával — našel si s výdělkem do hospody. Tam nalezl již dost podobných sobě kop, mezi nimi též kmotra pláštěnka Slanina z Frenštátu. Sedlo, pilo, hovořilo, hrálo se, na ženu a děti nikdo nepomyslil.

Z Místku do Frýdku je čtvrt hodiny; aby to tedy na tak dalekou cestu stálo, ubstal tam Ctiborek za pouti celých osm dní. Teprvé když ostatní známí již se rozešli až na Slanina, a hospodský více na křídu nalíti nechtěl, poškrabal se Ctiborek za uchem, vzal Slaninu pod paždí a vrátil se k mostu, který tvoří hranici mezi Frýdkem a Místkem.

S počátku nedělal si žádných výčitek stran přízně kapsy, anižť litoval zmařeného času. V neděli ráno vyšel z domu, v pondělí ráno se vrátil; že byl nesešlým celý týden, o tom neměl jasného vědomí. Ale čím více se blížil k rodné své chýši, tím více se mu v hlavě rozhřeškovalo a hrozivý obraz rozkacené ženy stavěl se mu před oči.

„Kmochášku Slanino, do Frenštáta ještě daleko. Stavte se u mne na talíř polívky na posilněnou. Má žena ji umí vařit karalenskou?"

„No, když to musí být — ale nebude-li jenom přeskážet!"

„I to to! Má žena jest velmi přívětivá a ráda hosty vidí."

Přicházeli již k chalupě Ctiborkově. Zbystřené oko Ctiborkovo spozorovalo u dveří zahrádky před chalupou ženu, bezpochyby svého tuláka může vyhlížející. Když spatřila blížícího se muže, ustoupila do vnitř. Zahrádkou vedle louhu z tisolí.

„Hostě napřed, kmochášku Slanino!"

Kmochášek Slanina znal také morovy, věděl tedy, co se patří.

Mezi koncem fisolového louhu a dveřmi chalupy byla malá prostora. Leč sotva kmotr Slanina překročil práh, již to bušilo na jeho nádu jako na valat.

„Rány Kristovy! to jsem já!" volal úkrostně Slanina.

„Já ti dám, ty lotře — nepřijít mně celý týden domů!" lála žena a práskala Slaninu dále.

Kde má mezo vztek rozkacené ženy? Neviděl, neslyšel, jen mířil do hlavy uzobého Slaniny, až se jí kolíb rozlítlo.

Když byla hotova, vystoupil teprvé Ctiborek z úkrytu. „Tak, ženo, již jsi si vylila žluč? A což, čekala jsi na mne se snídaní? Což ty jsi hodná žena! Hleď, já si pozval tuhle kmochášku Slaninu na talíř polívky; pojď nyní a dej mu mou porci — však si ji zasloužil!"

J. B. "V. Pal."

JOSEF KULA,

prodavač u

DEVENDORF & HAHN,

CEDAR RAPIS, - - IOWA,

Obchodníků v zboží střižném,

kobercích,

voskových plátnech atd.

Největší a nejvyhodnější zásoba v střední Iowa.

Zvláštní péče věnuje se potřebám českého obecenstva.

NASE NOVĚ ZAŘIZENA

TISKÁRNA

jest největší na celém západě.

Zařízena vší vlastní krásou!

Má všechny druhy písem

A KRUHLE OBSTARÁVÁ

veskere tiskove prace

Velké parní lisy

(nejmodernější konstrukce).

Knihy, almanachy všeho druhu, narozeninové, navštěvní, oznámení veřejnosti a obchodní na lístky, etiquetty, formuláře, obaly, tisky hudebniny atd.

Všechna zařízení se

VEDOUCÍ, KRUHLE A LEVNĚ.

Stanovy a velke plakaty

zhotovuje naše Tiskárna KRUHLEJI a LEPŠÍ než od 2 Kteria kolik chce, v barvách

ČESKÉ,

NĚMECKÉ,

ANGLICKÉ a

FRANCOUZSKÉ.

Na Ind. Exposition, Omaha, Neb.

Chicago a Northwestern draha.

oblíbená cesta z

OMAHA

do

CHICAGO A NA VÝCHOD!

A TA

jediná přímá cesta

do

Waterloo, Fort Dodge, Dubuque, La Crosse, Prairie Du Chien, Winona, St. Paul, Duluth, Janesville, Kenosha, Green Bay, Racine, Steven's Point, Watertown, Oshkosh, Fond Du Lac, Madison a Milwaukee.

Jsou nejlepší a nejrychlejší linkou

mezi

OMAHA A CHICAGO!

Nejkrásnější narychlíky na světě jezdí na této trati, lepší než kdo jiný. Jedinou z Omahy s přímým vozem do Milwaukee a Madison.

denní i spací vozy.

Nejrychlejší a nejpohodlnější cestovní trať do

HLAVNÍ PŘÍSTAVŠTĚ.

V Missouri Valley Junction do Sioux City, Yankton a do všech měst na cestě k Sioux City a Pacific railroad.

V Grand Junction do Fort Dodge, Des Moines, Ottawa a Keokuk.

V Marshalla do St. Paul, Minneapolis, Duluth a všech míst severozápadních.

V Cedar Rapids do Waterloo, Cedar Falls, Charles City, Burlington a St. Louis.

V Clinton do Dubuque, Duluth, Prairie Du Chien, LaCrosse a ku všem místům na drahách Chicago, Clinton, Dubuque, Chicago, Dubuque a Minnesota.

V Fulton do Freeport, Racine, Milwaukee a ku všem jiným místům ve Wisconsinu.

V Chicago se všemi drahami z Chicago jednotními.

Listky přes

W. H. Stennett, — **M. Hughitt,** General Passenger Agt. Gen. Supt.

N. Trimble, — **G. C. Eddy,** Ticket Agt. Omaha. Gen'l. Agt. Omaha.

J. H. Mountain, — **N. Haight,** Ward's Trans. Agt. Pass. Agt. Omaha.

SIOUX CITY & PACIFIC

—a—

ST. PAUL & SIOUX CITY

dráhy.

O 100 mil kratší cesta do St. Paul, Minneapolis, Duluth neb Bismark,

VOZY SE NEMĚNÍ!

Bezprostřední vozy mezi Sioux City a St. Paul bez přestupování.

OMAHA a ST. PAUL.

Bezprostřední vozy mezi Sioux City a Omahou bez přestupování.

Vozy mezi Sioux City a Yankton.

Nejrychlejší a nejpohodlnější cesta do Black Hills, Deadwood, Lead City, Custer City, Cheyenne, Denver, Salt Lake City, Virginia City, Helena, Butte City, Portland, Oregon, Victoria, Tacoma, Seattle, Spokane Falls a všech míst severozápadních.

Vozy se nemění mezi Sioux City a Portland, Oregon.

Vozy se nemění mezi Sioux City a Tacoma.

Vozy se nemění mezi Sioux City a Seattle.

Vozy se nemění mezi Sioux City a Spokane Falls.

Vozy se nemění mezi Sioux City a Helena.

Vozy se nemění mezi Sioux City a Butte City.

Vozy se nemění mezi Sioux City a Salt Lake City.

Vozy se nemění mezi Sioux City a Denver.

Vozy se nemění mezi Sioux City a Cheyenne.

Vozy se nemění mezi Sioux City a Deadwood.

Vozy se nemění mezi Sioux City a Lead City.

Vozy se nemění mezi Sioux City a Custer City.

Vozy se nemění mezi Sioux City a Black Hills.

Vozy se nemění mezi Sioux City a Virginia City